

O a mea ou te faatalitalia pe a mae'a ona tuipuihua a'u i le COVID-19?

4/2021

E ono iai nisi ou aafiaga laitiiti pe feoloolo, mo nai aso. O faailoga masani ia ua amata ona fausia le puipuihua e lou tino. E tatau ona toe te'a ia aafiaga faaopoopo i ni nai aso. O nisi tagata e leai nisi aafiaga pe ese foi ni aafiaga ina ua mae'a le tui lona 2, ae le'i tupu i le tui muamua. E seasea iai nisi aafiaga faaopoopo matuia pe a fai se tuipuihua.

Nisi aafiaga masani

I le lima i le pito na fai ai le tui:

- Tiga
- Mūmū
- Fulafula

I lou tino atoa:

- Vaivai
- Tiga le ulu
- Tiga musele
- Faamaalili
- Fiva pe faalogoina le afu
- Faafaufau, lagona le ma'i i lou manava

O nisi tuipuihua COVID-19 e tatau ona 2 tuiga ina ia atoatoa le puipuihua mai le vairusi. E taua le faia o tui uma e lua, tusa pe iai ni aafiaga pe a uma le tuiga muamua. E tatau ona fai ou tui e lua se'i vagana ua fai atu lau foma'i poo le fai tuipuihua e aua ne'i faia.

E feoloolo se taimi e fausia ai e lou tino le puipuihua pe a mae'a ona faia se tuipuihua. **E ta'u oe ua atoatoa ona tuipuihua pe puipuihua pe a 2 vaiaaso talu ona mae'a le tuiga mulimuli.** E mafai ona e maua i le COVID-19 pe afai na e fesaga'i ma le vairusi ae le'i maua se avanoa o lou tuiga mulimuli, pe sa e fesaga'i ae le'i atoatoa ona fausia e lou tino le tetee faama'i. E le faalavelave le tuipuihua i faai'uga o su'ega. Mo le tausiga o le saogalemu o isi a'o faatali le tuipuihua o le toatele, faaoga se ufi fofoga pe a e alu i nofoaga faitele pe faatasi ma nisi e toatele.

Fesoasoani aogā

E sili lou faatali i se umi e te mafaia ae le'i faaaogaina se vailaau o le tiga ina ua uma lou tuiyipui. Aepeita'i, afai ua mana'omia se vailaau o le tiga poo le lē mautu ina ua fai le tuiyipui, talanoa i lau foma'i e uiga i vailaau e faatau sa'o mai, e pei o le ibuprofen poo le acetaminophen (e masani ona ta'u o le Tylenol).

E taua le inu pea o vailaau faifaipea i aso uma, se'i vagana ua faatonu oe e lau foma'i e taofi ona ua fai lou tuiyipui. E ono lamatia tele pe a tuu le inu o vailaau e te masani ai.

Mo le faaitiitia o le tiga ma le le to'a i le itu na tui:

- Tuu se fasisolo susū, mamā, ma mālū i le vaega na tui.
- Faaaoga pe faagaoioi lou lima.

Mo le faaitiitia o le le to'a mai le fiva:

- Inu ia tele le vaiauli.
- Fai lavalava manifinifi, ofu e lē vevela ai oe.

Taimi e valaau ai se foma'i

I le tele o tagata, o se tulaga masani isi aafiaga. Valaau lau foma'i poo le fai tausiga soifua maloloina:

- Pe afai ua faatetele le mumu poo le maaleale o le pito na tui i se 24 itula (poo le 1 se aso).
- Pe afai ua e popole i nisi ou aafiaga pe foliga mai e le te'a i ni nai aso.
- Pe afai ua fai sou tuiyipui Johnson & Johnson ma ua iai nisi o auga nei: tiga tele le ulu, tiga le tua, nisi auga tau neura, tiga matuiā le manava, puupuu le mānava, fula vae, petechiae (togitogi ninii i le pa'u), poo nai totoulia māmā fou.

Fesili i lau fai tuiyipui pe faapefea ona e saina i le v-safe.

O le V-safe o se meafaigaluega faainitaneti e mafai ona e ta'u ai i le CDC pe afai ua iai nisi ou aafiaga ina fai lou tuiyipui COVID-19. E mafai foi ona e maua faamanatu pe afai e mana'omia sou tuiga lona 2.

A'oa'o atili e uiga i le v-safe i le www.cdc.gov/vsafe.